

การเพาะเห็ดฟางในถุงด้วยขี้เลื่อยเก่า
โดยใช้คุณ (*Colocasia gigantea* Hook. F) เป็นอาหารเสริม
The Cultivation of Straw Mushroom in the Bag-Cultivating Method
with Old Saw Dust Substrate and Food Supplement
of *Colocasia gigantea* Hook. f
สุนนา หงอสกุล*

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง การเพาะเห็ดฟางในถุงด้วยขี้เลื่อยเก่าโดยใช้คุณเป็นอาหารเสริมทำการศึกษาที่แผนกวิชาพืชศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาจำนวนวันที่เริ่มให้ผลผลิตของเห็ดฟางที่เพาะในถุงด้วยขี้เลื่อยเก่าโดยใช้คุณเป็นอาหารเสริม และเพื่อศึกษาผลผลิตของเห็ดฟางที่เพาะในถุงด้วยวัสดุหลังเพาะเห็ดโดยใช้คุณเป็นอาหารเสริม วางแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (Randomized Complete Block Design, RCB) มี 3 วิธีทดลอง จำนวน 4 ซ้ำ วิธีทดลองประกอบด้วย การไม่ใช้อาหารเสริม การใช้คุณเป็นอาหารเสริม อัตรา 0.5 กิโลกรัมต่อวัสดุเพาะ 5 กิโลกรัม การใช้คุณเป็นอาหารเสริม อัตรา 1 กิโลกรัมต่อวัสดุเพาะ 5 กิโลกรัม และการใช้คุณเป็นอาหารเสริม อัตรา 1.5 กิโลกรัมต่อวัสดุเพาะ 5 กิโลกรัม วัสดุเพาะเป็นขี้เลื่อยเก่าหรือก้อนเห็ดเก่าที่ผ่านการเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐานมาแล้ว 4 เดือน โดยนำมาหมักด้วยจุลินทรีย์อีเอ็ม 1 วัน ก่อนนำมาเพาะเห็ดฟางถุง

จากการศึกษา พบว่า การไม่ใช้อาหารเสริม การใช้คุณเป็นอาหารเสริม อัตรา 0.5 กิโลกรัมต่อวัสดุเพาะ 5 กิโลกรัม การใช้คุณเป็นอาหารเสริม อัตรา 1 กิโลกรัมต่อวัสดุเพาะ 5 กิโลกรัม และการใช้คุณเป็นอาหารเสริม อัตรา 1.5 กิโลกรัมต่อวัสดุเพาะ 5 กิโลกรัม มีจำนวนวันที่เริ่มให้ผลผลิตของเห็ดฟางเท่ากับ 16, 14.5, 14 และ 13 วัน ตามลำดับ และผลผลิตเฉลี่ยเห็ดฟางได้เท่ากับ 32.75, 103.75, 148 และ 198 กรัม ตามลำดับ โดยผลผลิตเฉลี่ยของแต่ละวิธีทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยวิธี DMRT พบว่า ผลผลิตเฉลี่ยของเห็ดฟางที่เพาะในถุงด้วยขี้เลื่อยเก่าเห็ดโดยใช้คุณเป็นอาหารเสริมอัตรา 0.5, 1 และ 1.5 กิโลกรัมต่อวัสดุเพาะ 5 ก.ก. ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่การใช้คุณเป็นอาหารเสริมอัตรา 1.5 กิโลกรัมต่อวัสดุเพาะ 5 ก.ก. ซึ่งให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงที่สุด มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับการไม่ใช้อาหารเสริมซึ่งให้ผลผลิตเฉลี่ยต่ำที่สุด การใช้คุณเป็นอาหารเสริมอัตรา 0.5 กิโลกรัม และ 1 กิโลกรัมต่อวัสดุเพาะ 5 ก.ก.

ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับการไม่ใช้คุณเป็นอาหารเสริม สรุปได้ว่า การเพาะเห็ดฟางในถุงด้วยขี้
เลื่อยเก่าโดยใช้คุณเป็นอาหารเสริม ให้ผลผลิตเร็วกว่าการไม่ใช้อาหารเสริม และให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงกว่าการ
ไม่ใช้อาหารเสริม

